

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань бюджету

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-40-29, 255-43-61, факс: 255-41-23

Комітет Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності

До законопроекту за реєстр. № 3892 від 17.07.2020 р.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету на своєму засіданні 18 листопада 2020 року (протокол № 63) відповідно до статей 27 і 109 Бюджетного кодексу України та статті 93 Регламенту Верховної Ради України розглянув проект Закону України «Про відшкодування шкоди потерпілим від насильницьких кримінальних правопорушень», внесений Кабінетом Міністрів України (реєстр. № 3892 від 17.07.2020 р.).

Законопроектом передбачається, зокрема:

визначення термінів /зокрема, насильницьке кримінальне правопорушення - передбачене Кримінальним кодексом України умисне суспільно небезпечне діяння, внаслідок якого потерпілому заподіяно тяжке тілесне ушкодження або смерть, а також суспільно небезпечне діяння проти статевої свободи та статевої недоторканості або вчинене щодо дитини, яким потерпілому заподіяно фізичне або психологічне насильство/;

встановлення осіб, які мають право на відшкодування шкоди /зокрема, фізичні особи матимуть право на відшкодування шкоди у зв'язку із:

втратою заробітку (доходу) внаслідок заподіяння насильницьким кримінальним правопорушенням шкоди здоров'ю;

понесенням витрат на медичні послуги, придбання лікарських засобів та медичних виробів/;

визначення органів, на які покладатиметься відшкодування шкоди /центральный орган виконавчої влади, що забезпечує формування

державної правової політики, та регіональні центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги/;

встановлення розміру відшкодування шкоди /мінімальний розмір відшкодування шкоди не може бути менше 40% від встановленого на 1 січня відповідного року прожиткового мінімуму для працездатних осіб в розрахунку на одну особу/;

створення державного фонду відшкодування шкоди потерпілим від насильницьких кримінальних правопорушень у складі спеціального фонду державного бюджету;

справляння збору на відшкодування шкоди, завданої насильницькими кримінальними правопорушеннями, платниками якого є особи, стосовно яких ухвалено судом та набрав законної сили обвинувальний вирок, залежно від ступеня тяжкості вчиненого кримінального правопорушення у таких розмірах: кримінального проступку - 0,2 прожиткового мінімуму для працездатних осіб; нетяжкого злочину - 0,3 прожиткового мінімуму для працездатних осіб; тяжкого злочину - 0,45 прожиткового мінімуму для працездатних осіб; особливо тяжкого злочину - 0,6 прожиткового мінімуму для працездатних осіб, а також встановлення порядку повернення сплаченої суми такого збору на відшкодування шкоди.

Насамперед, належить зазначити, що законопроект є системно пов'язаним з іншими урядовими законопроектами «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального процесуального кодексу України щодо забезпечення механізму відшкодування шкоди потерпілим від насильницьких кримінальних правопорушень» (реєстр. № 3893 від 17.07.2020 р.) та «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо механізму фінансового забезпечення відшкодування шкоди потерпілим від насильницьких кримінальних правопорушень» (реєстр. № 3894 від 17.07.2020). При цьому базовим серед них є законопроект за реєстр. № 3892.

У пояснювальній записці до законопроекту зазначено, що:

відшкодування шкоди потерпілим від насильницьких кримінальних правопорушень передбачається за рахунок надходжень до спеціального фонду державного бюджету від виконання покарань у вигляді штрафу, виправних робіт та збору на відшкодування шкоди, завданої насильницькими кримінальними правопорушеннями;

мінімальна сума річних витрат зі спеціального фонду державного бюджету на здійснення відшкодування шкоди потерпілим від насильницьких кримінальних правопорушень з урахуванням кількості потерпілих становитиме близько 20,5 млн грн., при цьому прорахувати максимальний розмір таких виплат наразі неможливо, оскільки порядок визначення розміру шкоди, як

передбачено у законопроекті, встановлюється Кабінетом Міністрів України;

загальна сума надходжень від сплати збору на відшкодування шкоди, завданої насильницькими кримінальними правопорушеннями становитиме близько 59,8 млн гривень.

Згідно з експертним висновком Мінфіну реалізація положень законопроекту впливатиме на видаткову частину державного бюджету. Відмічено, що обсяг надходжень державного фонду відшкодування шкоди потерпілим від насильницьких кримінальних правопорушень становитиме 79 млн грн (надходження від нового збору на відшкодування шкоди, завданої насильницьким кримінальним правопорушенням, – 59,8 млн грн, надходження за виконання покарань у вигляді виправних робіт – 2,96 млн грн, надходження за виконання покарань у вигляді штрафу – 16,3 млн грн), при мінімально необхідній сумі річних видатків на здійснення компенсацій – 20,5 млн гривень.

Окремо необхідно зауважити, що положення статті 11 законопроекту не відповідають вимогам Бюджетного кодексу України (далі - Кодекс), зокрема:

- згідно з частиною першою цієї статті головним розпорядником коштів державного фонду відшкодування шкоди потерпілим від насильницьких кримінальних правопорушень є центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної правової політики, що не узгоджується з статтею 22 Кодексу, згідно з якою, зокрема, головні розпорядники коштів державного бюджету затверджуються законом про Державний бюджет України шляхом встановлення їм бюджетних призначень.

- згідно з частиною другою цієї статті джерелами формування державного фонду відшкодування шкоди потерпілим від насильницьких кримінальних правопорушень, який створюється у складі спеціального фонду державного бюджету, є кошти, визначені згідно із статтею 24-5 Бюджетного кодексу України. Таке положення не відповідає нормам Кодексу, зокрема частині п'ятій статті 13, згідно з якою розподіл бюджету на загальний та спеціальний фонди, їх складові частини визначаються виключно Кодексом та законом про Державний бюджет України.

Слід також зазначити, що у частині першій статті 13 законопроекту (щодо набрання чинності відповідного закону) вбачається недоцільним посилення на Закон України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо механізму фінансового забезпечення відшкодування шкоди потерпілим від насильницьких кримінальних правопорушень», оскільки базовим законопроектом щодо врегулювання порушення питання є законопроект «Про відшкодування шкоди потерпілим від насильницьких кримінальних правопорушень» за реєстр. № 3892.

За наслідками розгляду законопроекту (реєстр. № 3892) Комітет ухвалив рішення:

1) законопроект матиме вплив на показники бюджету (може призвести до збільшення доходів державного бюджету від збору на відшкодування шкоди, завданої насильницькими кримінальними правопорушеннями, залежно від практики застосування даної законодавчої ініціативи, та потребуватиме додаткових видатків державного бюджету для здійснення відшкодування шкоди потерпілим від насильницьких кримінальних правопорушень). У разі прийняття відповідного закону до 15 липня 2021 року він має вводитися в дію не раніше 1 січня 2022 року, а після 15 липня 2021 року – не раніше 1 січня 2023 року (або 1 січня наступного за цим року залежно від часу прийняття закону);

2) рекомендувати Комітету з питань правоохоронної діяльності при доопрацюванні законопроекту:

статтю 11 привести у відповідність до вимог бюджетного законодавства, при цьому виключивши частину першу і другу цієї статті як такі, що не відповідають нормам статей 13 і 22 Бюджетного кодексу України;

у частині першій статті 13 виключити посилання на Закон України “Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо механізму фінансового забезпечення відшкодування шкоди потерпілим від насильницьких кримінальних правопорушень” (оскільки законопроект з такою назвою не є базовим законопроектом по відношенню до даного законопроекту).

Голова Комітету

Ю.Ю. Арістов

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Арістов Юрій Юрійович

Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000D6452E007B2D8000

Дійсний до: 07.02.2022 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-13/8-2020/215704 від 19.11.2020

265435